

BAB V

KACINDEKAN, IMPLIKASI, JEUNG RÉKOMÉNDASI

5.1 Kacindekan

Ieu panalungtikan miboga tujuan pikeun ngaguar ajén atikan karakter dina *Salikur Carpon Patrem* kalawan maluruh unsur-unsur pangdeudeulna, nyaéta strukturna anu satuluyna éta hasil panalungtikan dijadikeun bahan pangajaran maca carpon di kela XI SMA. Pikeun ngahontal tujuan panalungtikan, ieu panalungtikan ngagunakeun métode déskriptif analisis. Aya tilu analisis anu bisa dicindekkeun dina ieu panalungtikan, nya éta struktur carita nurutkeun Stanton (2012, kc.22) anu ngawengku téma, fakta carita jeung sarana sastra, ajén atikan karakter nurutkeun Kemendiknas (dina Sriwilujeng, 2017, kc. 8), jeung milih bahan pangajaran maca carpon saluyu jeung aspék-aspék nu diperhatikeun nalika milih bahan pangajaran nurutkeun Rahmanto (dina Abidin, 2013, kc. 221) nyaéta basa, psikologi, kasang tukang budaya.

Struktur carita dina antologi *Salikur Carpon Patrem* ngawengku tilu bagian nyaéta téma, fakta carita jeung sarana sastra. Téma dina unggal carpon kaasup kana rupa-rupa tingkatan téma nyaéta dua carpon kaasup kana tingkatan téma organik/jasmani, dua carpon kaasup kana tingkatan téma sosial, lima carpon kaasup kana tingkatan téma egois/egoik, jeung dua carpon kaasup kana tingkatan téma *divine*/spiritual. Fakta carita dina unggal carpon ngawengku galur, karakter/palaku jeung latar. Galur dina unggal carpon rupa-rupa genep carpon kaasup kana galur maju, dua carpon kaasup kana galur mundur sarta tilu carpon kaasup kana galur mobok tengah. Karakter/palaku gé béda-béda dina ieu carpon téh, dina unggal carpon tangtuna aya nu jadi palaku utama salaku palaku nu mangaruhan kana carita, ogé aya nu jadi palaku tambahan nyaéta sakur panglengkep. Sakabéh carpon nyangking tilu rupa latar nyaéta latar tempat waktu jeung sosial. tilu carpon kaasup kana latar sosial luhur, genep carpon kaasup kana latar sosial menengah, sarta dua carpon kaasup kana latar sosial rendah. Sarana sastra dina unggal carpon lengkep nyaéta aya judul, puseur implengan jeung gaya. Sanajan teu sakabéh judul loba kacaritakeun dina eusi carita nanging angger luyu jeung eusi caritana. Puseur implengan anu dipaké dina sabelas carpon nu dipaluruh nyaéta genep carpon ngagunakeun pusuer implengan jalma

Nisa Fauziyyah, 2018

ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA CARPON DI SMA : Ulikan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter
Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |
perpustakaan.upi.edu

kahiji-utama, tilu carpon ngagunakeun jalma kahiji-sampingan jeung dua carpon ngagunakeun puseur implengan jalma katilu-kawatesanan. Tina sakabéh carpon gaya basa anu kapanggih nyaéta ngumpamakeun/simile, rarahulan/hiprbola, mijalma, kadalon, lalandihan, meupeuh lemes, jeung ngasor.

Ajén atikan karakter nu kapanggih téh ditembongkeun ku sikep jeung paripolah anu dilakukeun ku palaku dina carita diantarana dina carpon “*Budak Miang Saurang-saurang*” nyangking sikep pasrah ka Gusti Allah, ngadu’ a, percaya ka Gusti Allah jeung hirup jauh ti kolot. Dina carpon “*Kapidangdung*” nyangking sikep silih tolongan. Dina carpon “*Tasbéh*” nyangking sikep Ngajarkeun élmu agama, muji ka Gusti Allah, jeung ngedalkeun rasa sukur. Dina carpon “*Samping Réréng Bodas*” nyangking sikep ngajarkeun élmu agama, jauh ti kolot, gawé bareng jeung katuladanan. Dina carpon “*Halimun*” nyangking sikep ménta pituduh ti Gusti Allah. Dina carpon “*Tetenger*” nyangking sikep inget kana dosa jeung ngadu’ akeun jalma nu geus tilar dunya. Dina carpon “*Katumbiri di Leuwi Awi*” nyangking sikep ménta pitulung ti Gusti Allah. Dina carpon “*Acrét Beureum Panineungan*” nyangking sikep ngadu’ a, nyaah ka lemah cai, jeung bajoang ngarebut kamerdékaan. Dina carpon “*Nyai Sanguna gé Tutung*” nyangking sikep silih Migawé pagawéan ku sorangan. Dina carpon “*212*” nyangking sikep buméla ka agama, ibadah dina sagala situasi, sukuran ka Gusti Allah, buméla kana bebeneran jeung solidaritas. Sarta dina carpon “*Pésta*” nyangking sikep ngurus pagawéan ku sorangan jeung mihak kana bebeneran.

Larapna hasil panalungtikan ngeunaan struktur carita jeung ajén atikan karakter dina antologi *Salikur Carpon Patrem* dumasar kana kurikulum 2013 revisi, nyaéta KIKD pikeun SMA/MA/SMK kelas IX. Tina 11 carpon nu geus ditalungtik, kapanggih yén aya opat carpon nu cocog pikeun dijadikeun bahan ajar maca carpon di SMA kelas IX. Éta hal lantaran carpon “*Budak Miang Saurang-saurang*”, “*Tasbéh*”, “*Samping Réréng Bodas*” jeung “*Acrét Beureum Panineungan*” luyu jeung kritéria dina milih bahan ajar. Aspék-aspek nu diperhatikeun nalika milih bahan pangajaran nyaéta basa, psikologi, jeung kasang tukang budaya.

5.2 Implikasi

Nisa Fauziyyah, 2018

ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA CARPON DI SMA : Ulukan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter
 Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |
 perpustakaan.upi.edu

Hiji panalungtikan tangtuna teu leupas ti nu ngaranna kaonjoyan jeung kahéngkéran. Sacara umum, ieu panalungtikan miboga kahéngkéran dina sababaraha aspék, tapi tetep miharep yén kaonjoyan dina ieu panalungtikan bisa mawa kana kahadéan, utamana dina nambahan pangaweruh jeung kamekaran analisis kasusastraan. Dumasar kana hasil panalungtikan, ieu panalungtikan dipiharep bisa ngeuyeuban paélmuan ajén atikan karakter dina karya sastra, utamana dina karya sastra carpon, sarta bisa jadi référénsi pikeun bahan pangajaran.

5.3 Rékomendasi

Sawatara saran atawa rékoméndasi ditujukeun pikeun pihak-pihak nu aya patalina jeung ieu panalungtikan nyaéta 1) pikeun panalungtik satuluyna, 2) guru, jeung 3) masarakat. Pikeun panalungtik satuluyna dipiharep bisa leuwih ngamangpaatkeun ieu panalungtikan sangkan bisa jadi hiji tatapakan panalungtikan nu leuwih jembar. Pikeun guru dipiharep bisa ngamangpaatkeun hasil ieu panalungtikan sangkan ngarojong kana pangajaran, lantaran dina ieu panalungtikan geus disusun soal jeung matéri pangajaran. Masarakat ogé pamaca dipiharep bisa terus ngeuyeuban pangaweruh ngeunaan ieu hal dina maham karya sastra. Salian ti éta, ajén atikan karakter dina ieu panalungtikan bisa dijadikeun eunteung pikeun kahirupan sapopoé di lingkungan masarakat.

Nisa Fauziyyah, 2018

**ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA
CARPON DI SMA : Ulukan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter**

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |
perpustakaan.upi.edu